

23. Oikeusaputoimisto

Oikeusapulautakunnan kokoonpano, kokoukset ym. Lautakunnan puheenjohtajana v. 1963 toimi oikeusneuvos Gunnar Nybergh, varapuheenjohtajana oikeusneuvosmies Eero Rönkä sekä jäseninä: valtiot. tri Ele Alenius, varat. Eeva Hämäläinen ja asianajaja Helvi Sipilä, jolle myönnettiin vapautus tehtävästään 6.3.; uudeksi jäseneksi valittiin varat. Anna Erkkylä. Kaupunginhallituksen edustajana lautakunnassa oli kaup.joht. Arno Tuurna.

Lautakunnalla oli vuoden aikana 4 kokousta, joiden pöytäkirjat sisälsivät 39 pykälää. Kirjelmiä saapui 90 ja lähetettiin 71.

Oikeusaputoimisto. Oikeusaputoimiston henkilökuntaan kuuluivat kertomusvuonna: oikeusavustajana varat. Severi Korpela sekä apulaisoikeusavustajina varatuomarit Louhi Valli ja Olavi Kilkkinen. Holhousaputointa hoiti edelleen varat. Risto Laine. Notaarin virkaa hoiti varanot. Alma Lindegren sekä tp. notaarin virkaa valtiot.maist. Seppo Salenius. Toimistonhoitajana oli ekon. Inna Tötterman.

Toimisto sai kertomusvuoden aikana toimeksiantoja paitsi kotimaan oikeusaputoimistoilta ja oikeusavustajilta myöskin Ruotsin oikeusapulaitoksilta.

Uusia asioita rekisteröitiin kertomusvuonna 1 506 (ed. v. 1 447), edelliseltä vuodelta siirtyi asioita 152, joten vuoden aikana käsiteltiin yhteensä 1 658 asiaa (1 554). Suurin osa näistä eli 332 asiaa oli edelleen työ- ja palkkariitoja, joista sovittiin 147 ja käytiin oikeutta vain 14 asiassa. Sikseen jätetyistä 308 asiasta tuli ilmeisesti suuri osa asianosaisten kesken sovituksi. Uusia avioeroasioita tuli vuoden aikana 299 (306) ja asumuseroasioita 122 (177). Uusia elatusapuasioita tuli vuoden aikana 159 (174). Avioero-, asumusero- ja elatusapujutuissa tuomittiin kertomusvuoden aikana toimiston asiakkaille elatusapumaksuja 40 180 mk/kk (35 801 mk/kk).

Erilaisia asiakirjoja, kirjelmiä, ym. laadittiin 2 978 (3 493). Näistä oli hakemuskirjoja 308 (311).

Oikeudenkäyntiin ryhdyttiin 594 asiassa (525), joista saatiin päätökseen 536 (454). Jutuista voitettiin joko kokonaan tai pääosiltaan 506 (418) ja hävitettiin kokonaan 30 (36).

Maksutonta oikeudenkäyntiä anottiin 334 (295) asiassa. Anomuksista hyväksyttiin 285 (258) ja hylättiin 49 (37).

Vuoden aikana esiinnyttiin Helsingin raastuvanoikeudessa 959 (901) kertaa, Helsingin käräjäkunnan kihlakunnanoikeudessa yhden (5) kerran ja Espoon käräjäkunnan kihlakunnanoikeudessa 5 (6) kertaa. Eri tuomioistuimissa esiinnyttiin 223 (217) päivänä.

Asiakkaiden käynntejä toimistossa oli kertomusvuonna 11 094 (12 463 v. 1962 ja 10 864 v. 1961). Eri kuukausien osalle jakaantuivat nämä käynnit seuraavasti:

Kuukausi	Vastaan- otto- päiviä	K ä y n t e j ä		
		kaikkiaan	päivää kohden	
Tammikuu	26	978	37.6	
Helmikuu	24	902	37.6	
Maaliskuu	26	902	34.4	
Huhtikuu	23	893	38.8	
Toukokuu	25	998	39.9	
Kesäkuu	23	854	37.1	
Heinäkuu	27	943	34.9	
Elokuu	27	967	35.8	
Syyskuu	25	963	38.5	
Lokakuu	27	1 051	38.9	
Marraskuu	25	967	38.7	
Joulukuu	23	676	29.4	
	Yhteensä	301	11 094	36.7

Käyntien lukumäärä päivää kohden oli siis n. 37 (42). Suurin määrä käynntejä samana päivänä oli 75 ja vähin määrä 1.

Ammattinsa ja sukupuolensa mukaan kävijät ryhmittyyvät seuraavasti:

	Mp.	Np.	Yh- teensä	
Virkamiehiä, vapaiden ammattien harjoittajia ym.	5	3	8	
Työnjohtajia, itsenäisiä pienyrittäjiä ym.	33	39	72	
Tehdas- ym. ammattityöntekijöitä	205	422	627	
Apu- ja sekatyöntekijöitä ym.	163	463	626	
Henkilöitä ilman varsinaista tai tunnettua ammattia, leskiä, opiskelijoita ym.	29	217	246	
	Yhteensä	435	1 144	1 579

Käsiteltyjen juttujen ja asiain ryhmittyminen laatunsa mukaan selviää seuraavasta yhdistelmästä:

Asumuseroja	136	Työ- ja palkkariitoja	332
Sovitteluja (AL84a§)	2	Vahingonkorvaus- ja muita saa- misoikeuteen kuuluvia asioita ..	85
Avioeroja	375	Tapaturmakorvauksia	38
Osituksia	14	Veroasioita	94
Elatusapuasioita	188	Erinäisiä kyselyjä, hakemuksia, valituksia ym.	142
Muita perheoikeuteen kuuluvia asioita	35	Rikosasioita	42
Holhousasioita	15	Toimeksiantoja	34
Perintö- ja testamenttiasioita	61		
Vuokra-asioita	58		
Muita esineoikeuteen kuuluvia asioita	7		
		Yhteensä	1 658

23. Oikeusaputoimisto

Vuoden aikana vireille pannuista jutuista tuli, mikäli se riippui oikeusaputoimiston toimenpiteistä, kertomusvuonna käsitellyiksi tai kirjoista poistetuiksi 1 529 (1 644) asiaa, kuten näkyy seuraavista luvuista:

Sopimalla ratkaistu	248	Jätetty eri viranomaisille	308
Oikeudenkäynnillä ratkaistu	536	Juttuja, joissa toimisto otti haasteen, mutta ei ajanut perille ...	3
Laadittu vain asiakirja	62	Erinäisistä syistä jätetty sillensä	308
Annettu neuvoja ja tehty tiedusteluja	64		
		Yhteensä	1 529

Eri viranomaisille jätetyt em. 308 (411) asiaa, joihin ei sisälly Helsingin raastuvanoikeuteen otettuja haasteita, jakaantuivat näiden viranomaisten kesken seuraavasti:

Tasavallan presidentti	4	Muut lääninhallitukset	11
Oikeuskansleri	1	Kaupunginvoudit ja nimismiehet	19
Kulkulaitosten ja yleisten töiden ministeriö	1	Vakuutus oikeus	26
Ulkoasiainministeriö	2	Lääkintöhallitus	1
Valtiovarainministeriö	13	Helsingin kaupunginhallitus	34
Valtiokonttori	2	Kaupungin eri lautakunnat	7
Korkein oikeus	16	Helsingin ev.lut. seurakuntain kirkkohallintokunta	16
Korkein hallinto-oikeus	18	Sosiaalilautakunnat	6
Helsingin hovioikeus	25	Verolautakunnat	7
Muut hovioikeudet	2	Vakuutusyhtiöt	12
Helsingin raastuvanoikeus	4	Kansaneläkelaitos	14
Kihlakunnanoikeudet	1	Helsingin kaupungin maistraatti .	11
Uudenmaan lääninhallitus	54	Poliisiviranomaiset	1
		Yhteensä	308

Kirjeitä ym. lähetettiin toimistosta vuoden aikana 1 918 (2 477).

Maksuttomasta oikeudenkäynnistä annetun lain nojalla tuomittiin toimiston lakimiehille valtion varoista asianajopalkkioita yhteensä 23 145 mk. Oikeusaputoimiston asiakkaiden vastapuolilta perittiin kaupungille korvauksia yhteensä 1 123mk.

Holhousapuasijat. Kaupunginvaltuusto muutti päätöksellään 23.5.1962 oikeusaputoimiston johtosäännön 1 §:ää siten, että oikeusapulautakunnan nimeämät viranhaltijat olivat velvolliset ottamaan vastaan sellaisten henkilöiden holhoustoimintai uskotun miehen tehtävän, jolle vähävaraisuuden vuoksi tai muusta syystä ei ollut saatavissa sopivaa edustajaa. Holhousapuasijain hoitamista varten perustettiin samalla uusi apulaisoikeusavustajan virka. Kun tämän viran haltija ryhtyi hoittamaan tehtäviään vasta v:n 1962 lopulla, alkoi holhoustehtäviä tulla kertomusvuoden puolella.

Vuoden aikana määrättiin em. apulaisoikeusavustajalle 53 holhoustointia, joista saman vuoden aikana päättyi kolme holhotin kuoltua. Uskotun miehen tehtäviä tuli vuoden aikana 25, joista 14 hoidettiin loppuun muiden jatkuessa seuraavan vuo-

den puolelle. Holhousapuasioissa joutui asianomainen apulaisoikeusavustaja hoitamaan 35 oikeudenkäyntiä ja esiintymään niissä Helsingin raastuvanoikeudessa 46 kertaa, minkä lisäksi hänen luonaan kävi keskimäärin kaksi asiakasta päivässä. Holhottien omaisuuden säilyttämistä varten kaupunki vuokrasii varastotilaa talosta Pengerkatu 25.

Oikeusaputoimiston menot kertomusvuonna olivat 156 697 mk.
